

„Bravi artisti“

Așa au fost întâmpinate toate spectacolele micului grup al Teatrului „Țândărică”, în timpul carnavalului venețian.

Dove sei, Venezia? Ne punem cu nostalgie întrebarea, mai ales după acest mare succes.

Am pregătit în mare grabă două spectacole: o reducere pentru copii a poveștii lui Harap-Alb și un spectacol pentru toate vârstele, *Il fortunato Arlecchino*. La ambele spectacole: scenografia, Cristina și Cristian Pepino; regia, Cristian Pepino. *Norocosul Arlecchino* e o farsă jucată lui Pantalone de propriul său servitor, Arlecchino.

Februarie 1994. Compania ROMAVIA ne-a transportat cu precizie și eleganță direct de la București la Veneția. Aeroport nu prea mare, nu prea mic. Suntem așteptați de cei de la Institutul român de cultură și cercetări umanistice, domnii Mihai Banciu și Andrei Ciocâlțu, și ne îmbarcăm cu toate bagajele în două taxiuri-vaporetti.

Facem astfel cunoștință, chiar din clipa debarcării (aterizării), cu laguna și canalele Veneției. Am lăsat bagajele personale la Institut și, urgent, am plecat cu lăzile de păpuși pe canalele mai largi sau foarte înguste spre Campo San Polo. Aici se vor desfășura spectacolele Teatrului „Țândărică”, în cortul de circ plasat în mijlocul piațetei. Acesta cuprindea 300 de scaune, un podium aproape central, instalație de sonorizare și câteva proiectoare puternice. Locul de joc – altfel decât

acela în care repetasem acasă. Repede – despachetarea, montarea, și ne străduim să ne acomodăm cu noul spațiu destinat celor două producții, pregătite special pentru Carnavalul Măștilor Venețiene.

La ora 22, oboșiți după călătorie și repetiție, am plecat spre Campo Santa Fosca, unde e plasat Palazzo Correr, cumpărat cândva, pentru statul român, de Nicolae Iorga. Aici își are sediul Institutul român de cultură și cercetări umanistice, în care am fost adăpostiți. Cu căldură și solitudine, fiind salutați la un... pahar de bun-venit, cu urări de succes, de către domnul Coriolan Babeți și cei doi colaboratori ai săi despre care am pomenit.

Prima zi de spectacole. Norocoasă, trupa noastră fiind primită de public cu mult interes, iar

spectacolele înregistrând un succes de netăgăduit. După fiecare reprezentație, spectatorii mici și mari aplaudau cu entuziasm, scandând „Bravi Artisti!”. Eram emoționați și mândri. Regizorul tehnic, italian, care ne-am împrietenit, bunul Cesare, ne-a mărturisit că arareori a văzut publicul atât de încântat, pe acolo perindându-se multe alte trupe de teatru, balet etc.

Primul nostru spectacol, *Maschere romene*, o versiune prescurtată a poveștii lui Harap-Alb, începe la 15,30, iar al doilea, *Norocosul Arlecchino*, la ora 17.

În același cort, în deschiderea programului, o chinezoaică nostimă, stabilită în Italia, construia din decupuri de hârtie decoruri și personaje. Între cele două spectacole ale noastre se produceau povestitori (sau povestitoare) care citeau fragmente dialogate presărate cu câte un moment solistic de balet, episoadele cele mai aplaudate din această mică manifestare numită „Favole d'Oriente raccontate da Studio Insieme”.

Din păcate, ziarele nu erau interesate de Carnaval din cauza scandalului politic provocat chiar în acele zile de Berlusconi. În compensație, posturile de radio și televiziune ne-au remarcat din plin.

Televiziunea a transmis momente din spectacolul cu *Il fortunato Arlecchino*. Bătrânul Pantalone, apucat și tras de mantie, Isabella, îmbrățișată de copii, Arlecchino dând explicații. A fost elogiat jocul artiștilor români, chiar dacă limba italiană vorbită de noi avea uneori accente aproximative. Spectacolul și jocul nostru au fost apreciate ca pregnante, percutante prin vivacitate, ritm susținut și forța interpretării.

Ni s-au eliberat permise speciale pentru a putea juca pe stradă. Eu am înfățișat, singură, numere dintr-un recital de-al meu, în piațeta din fața Institutului român. M-au întâmpinat copii și un număr mare de adulți.

Am fost filmați și fotografiați de zor, iar spectatorii au revenit la același spectacol de trei-patru ori.

În diverse piațete se produceau, asemenea mie, grupuri sau artiști individuali. Rareori lumea poposea să privească întreaga desfășurare a micului program. Era CARNAVAL. Agitație, aglomerație, multe măști frumoase, expresive. „Buongiorno, maschera! Ma che fai?”, azeai la fiecare pas. Defilau conți și contese, un Papă urmărit de un drăcușor, o lumânare, un cui, trei șampoane; zâne, mauri nobili, soarele și luna – toți în costume superbe – se luau la întrecere în armonia culorilor și inventivitatea măștilor.

Aici, la Veneția, se țin cursuri speciale, începute încă de la ediția precedentă, în care înveți să-ți construiești masca și să-ți creezi costumul. Am văzut și un copil în leagăn mascat în zânișoară, iar cei mai mărișori, deghizați și împodobiți, păreau coborîți din picturi și cărți de povești. Ciupercuțe, ursuleți, greieri, furnici, albine și prințese făceau deliciul străzii.

În fiecare zi parcurgeam strada Nuova, singura sub care nu unduiește apa, timp de secole depunându-se aici, prin muncă titanică, pământ și pietriș pentru a se realiza un teren compact. Treceam peste podul Rialto, unde totdeauna era îmbulzeală. Acum, el oferea o perspectivă a Canalului Grande, cu gondole și gondolieri, vapoare, vaporetti-taxiuri, care mai de care mai împodobite și mai luminate, plimbând măștile pitorești. Traversând alte două-trei poduri mai mici, ne întâlneam cu statuia lui Goldoni, pe care o salutăm cu respect, și o luăm apoi pe Calle Ferrovia, pentru a ajunge la locul nostru de joc.

Am avut și două surprize plăcute. În penultima zi a turneului ne-a aplaudat cu încântare domnul Vlad Mugar, împreună cu soția sa. Venind la carnaval, au aflat de prezența noastră și astfel i-am avut ca spectatori. A doua surpriză, pe stradă, în plină defilare de măști: l-am întâlnit pe fostul nostru scenograf, Mircea Nicolau. Să mai spui că lumea-i mare!

E greu să descrii frumusețea artistică a orașului, care, din păcate, se depopulează vertiginos din cauza climei, a apei, a vieții mai scumpe ca oriunde în Italia și mai ales a tinerilor ce pleacă să-și găsească locuri de muncă în industrie. De la 250 000 de locuitori, urbea a ajuns la doar 75 000.

Așa cum la Paris te fascinează Notre Dame sau Tour Eiffel, la Veneția atracția cea mai puternică o constituie San Marco, cu Turnul Orologiului, biserica San Marco, Palatul Dogilor și toată piața înconjurată, sub arcadele elegante, de cofetării și restaurante, presărată acum cu estrade construite special pentru carnaval. Apoi, podurile dantelate, Puntea Suspinelor, biserica San Mosè, din nou Canal Grande, biserica Santa Maria di Nazareth, Fondaco dei Turchi, Galeria de artă modernă. Și ...sute de palate, muzee, teatre.

Am fost la Teatro D'Avogaria Venezia, înființat de Giovanni Poli cu douăzeci și cinci de ani în urmă, într-o veche fabrică. De fapt nu e numai teatru, ci și o școală de arte (de doi ani). Se studiază actorie, regie, acrobație, balet, mimă-pantomimă. Întemeietorul acestei școli a lăsat prin testament ca studiile și reprezentațiile să fie gratuite. Cei ce absolvă cursurile sunt obligați să facă un stagiu de doi ani aici, chiar dacă se angajează și în alte teatre. O parte din marii actori ai Italiei aici s-au format.

La finta ammalata ossia Lo speziale di Carlo Goldoni, în regia lui Bepi Morassi, încearcă să pună în valoare, într-un spațiu extrem de restrâns (scena și sala sunt foarte înguste) fantezia și jocul actorilor într-o farsă despre medicii care tratau toate bolile luând sânge pacientului. Din

păcate, tocmai protagoniștii erau mai inexpresivi: Pantalone – nesărat, iar medicii – săltăreți, dar fără strălucire.

Și aici publicul, generos, a aplaudat, dar fără a scanda, ca la spectacolele trupei „Țândărică”: *BRAVI ARTISTI!* pentru Cristi Pepino, Cristina Popovici, Mariana Zaharia, Ionuț Brancu și...

BRÎNDUȘA ZAIȚA SILVESTRU

